

Sygn.akt III AUa 232/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 lipca 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący : SSA Marek Szymanowski (spr.)

Sędziowie : SA Alicja Sołowińska

: SA Teresa Suchcicka

Protokolant : Edyta Katarzyna Radziwońska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 9 lipca 2019 r. w B.

sprawy z H. O. ze skargi o wznowienie postępowania

w sprawie z odwołania H. O.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P.

o wysokość emerytury

zakończony prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 9 sierpnia 2018r.

I. wznawia postępowanie w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 9 sierpnia 2018r. sygn. akt III AUa 399/18 i uchyla ten wyrok;

II. zmienia zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Ostrołęce III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 20 marca 2018 r. (sygn. akt III U 1015/17) i poprzedzającą go decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. z dnia 27 października 2017r. w ten sposób, że zobowiązuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. do ustalenia wysokości emerytury ubezpieczonej H. O. bez pomniejszania wysokości tej emerytury o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne;

III. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. na rzecz H. O. kwotę 60 (sześćdziesiąt) złotych .

SSA Alicja Sołowińska SSA Marek Szymanowski SSA Teresa Suchcicka

Sygn.. akt III AUa 232/19

UZASADNIENIE

H. O. wniosła o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku wydanym w dniu 9 sierpnia 2018r. sygn. akt III AUa 399/18. Jako podstawę wznowienia wskazała art. 401¹ k.p.c. powołując się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 marca 2019r. wydany w sprawie P 20/16 , mocą

którego Trybunał stwierdził niezgodność z Konstytucją art. 25 ust.1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1383 ze zm.) .

Organ rentowy - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. nie zajął stanowiska w przedmiocie wniesionej skargi o wznowienia postępowania.

Sąd Apelacyjny ustalił co następuje:

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. decyzją z 27 października 2017 r., wydaną na podstawie przepisów ustawy z 16 listopada 2016 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2017 r., poz. 38) oraz ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1383 ze zm.) przyznał H. O. prawo do emerytury od 1 października 2017 r.

H. O. wniosła odwołanie od powyższej decyzji, kwestionując wysokość świadczenia. Zakwestionowała zastosowanie wobec niej art. 25 ust. 1b ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Ponadto zakwestionowała wysokość przyjętej przez organ rentowy podstawy wymiaru składek za 1989 r. Wskazywała również, że powinna być jej przyznana rekompensata za pracę wykonywaną w szczególnych warunkach.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce wyrokiem z 20 marca 2018 r. umorzył postępowanie w zakresie podstawy wymiaru składek za 1989 r. (punkt 1 też wyroku) oraz oddalił odwołanie w pozostałym zakresie (punkt 2).

Sąd pierwszej instancji ustalił, że H. O. ur. (...) decyzją z 11 września 2008 r. ZUS przyznał prawo do emerytury od 1 sierpnia 2008 r. w oparciu o art. 46 w zw. z art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Emerytura została obliczona w oparciu o art. 53 ww. ustawy. W dniu 2 października 2017 r. H. O. złożyła wniosek o przyznanie prawa do emerytury w związku z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego. ZUS zaskarżoną decyzją przyznał jej prawo do emerytury. Jej wysokość obliczył w oparciu o art. 25 i 26 ustawy z o emeryturach i rentach z FUS, przy czym zastosował także art. 25 ust. 1b ww. ustawy i podstawę obliczenia emerytury pomniejszył o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur przed obliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne. ZUS nie przyznał także H. O. rekompensaty za pracę wykonywaną w szczególnych warunkach. Nadto obliczając wartość kapitału początkowego, przyjął jako podstawę wymiaru składek w 1989 r. kwotę 1.992.332 zł. Tak obliczona emerytura okazała się świadczeniem mniej korzystnym niż emerytura dotychczas pobierana przez H. O., dlatego jej wypłata została zawieszona.

Na skutek wyjaśnienia kwestii związanej z wysokością wynagrodzenia uzyskanego przez H. O. – ZUS przyjął, że podstawa wymiaru składek w 1989 r. wynosiła 2.067.612 zł. Wobec powyższego decyzją z 7 marca 2018 r. przeliczył wartość kapitału początkowego i w konsekwencji decyzją z 8 marca 2018 r. przeliczył także wysokość emerytury H. O.. Nadal jednak wysokość emerytury była niższa niż dotychczas pobierana, a zatem jej wypłata została zawieszona. Decyzją ZUS z 8 marca 2018 r. uwzględniono roszczenie odwołującej w zakresie podstawy wymiaru składek za 1989 r., przyjmując za ten rok kwotę 2.067.612 zł. Na rozprawie 20 marca 2018 r. odwołująca oświadczyła, że cofa odwołanie w tym zakresie. Wobec powyższego Sąd uznał, że zachodziły podstawy do umorzenia postępowania w tym zakresie, o czym orzekł Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹³ § 1 k.p.c.

Analizując stanowisko odwołującej sprowadzające się do konkluzji, że nie powinien być zastosowany wobec niej 25 ust. 1b ww. ustawy Sąd Okręgowy miał na uwadze to, że H. O. urodziła się (...), przez co emerytura przyznana jej zaskarżoną decyzją po osiągnięciu wieku powszechnego została obliczona na podstawie „nowych” zasad, tj. zgodnie z art. 25 i 26 ww. ustawy, przy uwzględnieniu m.in. kwoty składek na ubezpieczenie emerytalne oraz zwaloryzowanego kapitału początkowego.

Sąd odwołał się do treści art. 25 ww. ustawy i zaznaczył, że ustawą z dnia 11 maja 2012 r. (Dz.U. z 2012 r., poz. 637) do art. 25 został dodany m.in. ustęp 1b, zgodnie z którym jeżeli ubezpieczony pobrał emeryturę na podstawie przepisów art. 26b, 46, 50, 50a, 50 e, 184 lub art. 88 ustawy z dnia 26 stycznia 1982r. - Karta Nauczyciela, podstawę obliczenia

emerytury, o której mowa w art. 24, ustaloną zgodnie z ust. 1, pomniejsza się o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne. Dodana regulacja weszła w życie 1 stycznia 2013 r., a intencją ustawodawcy było, aby osoby, które miały przyznaną wcześniejszą emeryturę obliczaną na zasadzie art. 53 ustawy, mogły po osiągnięciu wieku emerytalnego wystąpić o obliczenie takiej emerytury.

Sąd Okręgowy wyjaśnił również, że zgodnie z art. 100 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS prawo do świadczeń określonych w ustawie powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa. Decyzje organów rentowych mają zatem jedynie charakter deklaratoryjny, potwierdzający powstanie warunków koniecznych do nabycia prawa do świadczenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z 4 listopada 2014 r., I UK 100/14). Ustalenie prawa do emerytury następuje na podstawie stanu prawnego obowiązującego w dniu spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia uprawnień do świadczenia, nie zaś według stanu prawnego obowiązującego w dniu wydania przez organ rentowy decyzji w przedmiocie tego świadczenia, która ma charakter wyłącznie deklaratoryjny (wyrok Sądu Najwyższego z 19 marca 2014 r., I UK 334/13). Z mocy art. 116 ust. 1 ww. ustawy wynika jednak, że postępowanie w sprawie o przyznanie prawa do świadczenia wszczyna się na wniosek. Emeryturę przyznaje się również z urzędu w określonych ustawą sytuacjach, które nie wystąpiły w okolicznościach sprawy. Data wniosku o emeryturę ma istotne znaczenie, gdyż m.in. decyduje o tym, jaki stan prawny winien być brany pod uwagę, co wynika z art. 186 ust. 2 pkt 1, zgodnie z którym ustawę stosuje się do wniosków o świadczenia zgłoszonych po dniu wejścia jej w życie. Nie przewiduje się, jako zasady, możliwości stosowania poprzedniego stanu prawnego, jeżeli wniosek o przyznanie świadczenia został zgłoszony po jej wejściu w życie. Zasada ta może zostać zweryfikowana jedynie za pomocą przepisów intertemporalnych.

Sąd pierwszej instancji podkreślił, że czym innym jest nabycie prawa do świadczenia, do którego pełne zastosowanie ma art. 100 ust. 1 ww. ustawy, zgodnie z którym zmiany w przepisach nie mogą dotyczyć nabytego prawa ex lege, a czym innym jest obliczenie wysokości świadczenia, do którego nie można stosować przepisów obowiązujących przed złożeniem wniosku. Ustawodawca ma prawo wprowadzać zmiany w systemie ubezpieczeń społecznych również na niekorzyść ubezpieczonych (wyroki Trybunału Konstytucyjnego: z 20 grudnia 1999 r., K 4/99; 11 lutego 1992 r., K 14/91). Ustawa z 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw nie zawiera przepisów intertemporalnych. Przepis art. 100 zamieszczony jest w dziale VIII - „Zasady ustalania świadczeń” w rozdziale „Powstanie i ustanie prawa do świadczeń”. Komplet przepisów z tego rozdziału dotyczy wyłącznie powstania prawa do emerytury czy renty regulowanej ustawą. Przepisy ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych rozróżniają pojęcie „prawa do świadczenia” lub „ustalenia wysokości świadczenia” (art. 118), prawo do emerytury (art. 24), wysokość świadczenia (art. 25, 26 czy art. 194c). Przepis art. 100 nie dotyczy wysokości świadczenia. W sytuacji, gdyby wolą ustawodawcy było niestosowanie art. 25 ust. 1b do osób, które nabyły prawo przed wejściem w życie, to celem uregulowania ich sytuacji określiliby zasady dla tej kategorii osób np. poprzez określenie terminu do złożenia wniosku o emeryturę w wieku powszechnym, skoro wniosek uruchamia procedurę właściwą dla obliczania świadczeń. Brak takiej regulacji powoduje, że interpretacja art. 25 ust. 1b ustawy przyjęta przez wnioskodawczynię doprowadziłaby do nietypowych w prawie skutków. Wysokość świadczenia musiałaby być ustalana na podstawie przepisów obowiązujących w dacie nabycia prawa nawet w sytuacji, gdy wniosek zostałby złożony kilkanaście lat później i to nawet w znacząco odmiennym stanie prawnym dotyczącym obliczania świadczeń. Taka interpretacja zdaniem Sądu Okręgowego nie zasługiwała na akceptację.

Instytucja potrącenia określona w art. 25 ust. 1b ww. ustawy ma służyć osiągnięciu równowagi między interesem prywatnym emeryta a interesem publicznym. Odprowadzone składki zostały bowiem „częściowo skonsumowane” podczas pobierania wcześniejszej emerytury. Istotne jest też, że składki w okresie pobierania wcześniejszej emerytury były okresowo waloryzowane. Późniejsze złożenie wniosku o emeryturę w wieku powszechnym powodowałoby zwiększenie świadczenia w systemie zdefiniowanej składki, mimo ich konsumowania poprzez pobieranie świadczenia przyznanego wcześniej.

H. O. złożyła wniosek o emeryturę 2 października 2017 r., a do tego czasu otrzymywała emeryturę przyznaną w 2008 r. w oparciu o art. 46 ww. ustawy. Miał zatem wobec niej zastosowanie art. 25 ust. 1b ww. ustawy. Orzecznictwo Sądu

Najwyższego na tle analogicznych spraw jest jednolite i wynika z niego, że przy ustalaniu wysokości emerytury na podstawie art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS podstawę obliczenia świadczenia pomniejsza się o sumę kwot emerytury pobranej przed ustaleniem prawa do emerytury z tytułu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego w wysokości przed obliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne (uchwała Sądu Najwyższego z 19 października 2017 r., III UZP 6/17, wyrok SN z 12 września 2017 r. II UK 381/16).

W zakresie roszczenia o rekompensatę za pracę w szczególnych warunkach, o której mowa w art. 21 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (tekst jedn. Dz.U. z 2015r., poz.965 ze zm.) to rekompensata taka odwołującej nie przysługuje, bo była ona uprawniona do wcześniejszej emerytury.

Powyższy wywód legł u podstaw oddalenia odwołania przez Sąd Okręgowy wyrokiem z 20 marca 2018 r. na podstawie art. 477¹⁴ §1 k.p.c.

W apelacji wniesionej od tego wyroku H. O. zaskarżyła wyrok w zakresie punktu II (w części oddającej odwołanie) i zarzuciła naruszenie:

1. art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. poprzez uznanie, iż zasada praw nabytych może być zmieniona przez decyzję organu rentowego skutkującą obniżeniem otrzymywanego świadczenia na podstawie zmiany przepisów;
2. art. 32 Konstytucji poprzez uznanie zasadności art. 46 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a tym samym uznanie, iż ubezpieczeni urodzeni w (...) r. nie podlegają zasadzie równości wobec prawa wszystkich obywateli;
3. art. 178 ust. 1 Konstytucji poprzez uznanie, iż sąd jest związany wyłącznie przepisami ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych pomimo, iż przepis art. 25 ust. 1b w zw. z art. 46 ustawy o emeryturach i rentach z FUS pozostają w ewidentnej sprzeczności z podstawowymi zasadami demokratycznego państwa prawnego oraz równości obywateli wobec prawa.

Mając na uwadze powyższe skarżąca wniosła o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji; ewentualnie o zmianę wyroku i wydanie orzeczenia zgodnie z treścią odwołania, a także o zasądzenie od organu na rzecz odwołującej zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Wyrokiem z dnia 9 sierpnia 2018r. wydanym w sprawie sygn. akt III AUa 399/18, którego dotyczy skarga o wznowienie postępowania Sąd Apelacyjny w Białymstoku oddalił apelację na podstawie art. 385 k.p.c. Sąd Apelacyjny podzielił wówczas niekwestionowane przez strony ustalenia faktyczne jak i wywód prawny Sądu I instancji jako zgodny z aktualnym wówczas orzecznictwem Sądu Najwyższego i sądów apelacyjnych.

Wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 marca 2019 r. P 20/16 stwierdził, że art. 25 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1270 oraz z 2019 r. poz. 39), w brzmieniu obowiązującym do 30 września 2017 r., w zakresie, w jakim dotyczy urodzonych w (...) r. kobiet, które przed 1 stycznia 2013 r. nabyły prawo do emerytury na podstawie art. 46 tej ustawy, jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Ponadto Trybunał postanowił na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072 oraz z 2019 r. poz. 125) umorzyć postępowanie w pozostałym zakresie.

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego wskazany wyżej został opublikowany w Dzienniku ustaw z dnia 21 marca 2019 r. pod poz. 539.

Skarga H. O. o wznowienie postępowania zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku wydanym w dniu 9 sierpnia 2018r. wpłynęła do Sądu Apelacyjnego w dniu 4 kwietnia 2019r.

Powyższe ustalenia poczynione o materiał dowody zgromadzony w aktach rentowych oraz w aktach sprawy III AUa 399/18, oraz fakty powszechnie lub znane stronom z urzędu w istocie nie były sporne.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje

Zgodnie art. 399 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego w wypadkach przewidzianych w dziale VI (Części I, tytuł VI Kodeksu) można żądać wznowienia postępowania, które zostało zakończone prawomocnym wyrokiem. W myśl art. 401¹ k.p.c. podstawę wznowienia może stanowić również orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą, na podstawie którego zostało wydane orzeczenie. Termin do wniesienia skargi o wznowienie postępowania opartej na wydaniu orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą wynosi 3 miesiące licząc od wejścia w życie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego (art. 407 § 2 k.p.c.).

Nie ulega wątpliwości, iż skargę o wznowienia postępowania została wniesiona w niniejszej sprawie w wyznaczonym wyżej terminie, albowiem wpłynęła ona do Sądu Apelacyjnego już w dniu 4 kwietnia 2019r. (k. 2) , a nadto za datę wniesienia trzeba przyjąć datę nadania tej skargi przesyłką pocztową, co w świetle stempla pocztowego na kopercie miało miejsce w dniu 1.04.2019r. (koperta k.4a) .

Do wznowienia postępowania koniecznym jest przesądzenie, czy wydany przez Trybunał Konstytucyjny w dniu 6 marca 2019 r. w sprawie P 20/16 wyrok powoduje konieczność wznowienia postępowania w sprawie odwołującej się tj. czy niekonstytucyjna norma została zastosowana do ustalenia wysokości jej emerytury w zakończonym prawomocnie postępowaniu.

Jak to już wyżej wskazano Trybunał Konstytucyjny we wspomnianym wyroku z dnia 6 marca 2019 r. P 20/16 uznał, że **art. 25 ust. 1b** ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1270 oraz z 2019 r. poz. 39), w brzmieniu obowiązującym do 30 września 2017 r., w zakresie, w jakim dotyczy urodzonych w (...) r. kobiet, które przed 1 stycznia 2013 r. nabyły prawo do emerytury na podstawie art. 46 tej ustawy, jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Nie ulega wątpliwości, iż odwołująca jest osoba urodzoną (...) , a bezspornym w sprawie było też, iż decyzją z 11 września 2008 r. ZUS przyznał jej prawo do emerytury od 1 sierpnia 2008 r. w oparciu o art. 46 w zw. z art. 29 ust. 1 pkt 1 u z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych , a zatem przed 1 stycznia 2013r.

Poza sporem jest w świetle zaskarżonej decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. z dnia 27 października 2017r., wyroku Sądu Okręgowego w Ostrołęce z dnia 20 marca 2018 r. i wreszcie wyroku Sądu Apelacyjnego wydanego w dniu 9 sierpnia 2018r. (III AUa 399/18), którego dotyczy obecnie skarga o wznowienie postępowania – że do ustalenia wysokości emerytury ubezpieczonej zastosowano art. 25 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1270 oraz z 2019 r. poz. 39), w brzmieniu obowiązującym do 30 września 2017 r. tj. wysokość tej emerytury pomniejszono o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Nie ulega zatem wątpliwości, iż analizowany wyrok Trybunału Konstytucyjnego dotyczy odwołującej się, bo należy ona do kręgu opisanych w tym wyroku ubezpieczonych, co do których przepis art. 25 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych został uznany za niezgodny z Konstytucją.

Jak wiadomo stosownie art. 190 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78 , poz. 483 ze zm.) orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne. Utrata mocy obowiązującej przepisu z powodu jego niezgodności z Konstytucją co do zasady winna oznaczać, że przepis ten nie może być stosowany poczynając od daty jego uchwalenia. Wyrok zatem Trybunału ma generalnie skutki retroaktywne, a przez to zachodzi konieczność ponownego rozpoznania sprawy z pominięciem już niekonstytucyjnego

przepisu. Uprawnionym jest przy tym twierdzenie, iż w orzecznictwie Sądu Najwyższego wyraźnie przeważa pogląd o skuteczności ex tunc wyroków Trybunału Konstytucyjnego (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2006 r., III CZP 99/06, OSNC 2007, nr 6, poz. 79, uchwały Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2001 r., III ZP 30/00, OSNP 2001, nr 23, poz. 685, z dnia 3 lipca 2003 r., III CZP 45/03, OSNC 2004, nr 9, poz. 136, z dnia 23 stycznia 2004 r., III CZP 112/03, OSNC 2005, nr 4, poz. 61, z dnia 23 czerwca 2005 r., III CZP 35/05, OSNC 2006, nr 5, poz. 81, z dnia 19 maja 2006 r., III CZP 26/06, OSNC 2007, nr 3, poz. 39, wyroki Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 1999 r., I CKN 204/98, OSNC 2000, nr 5, poz. 94, z dnia 19 grudnia 1999 r., I CKN 632/98, nie publ., z dnia 19 kwietnia 2000 r., II CKN 272/00, nie publ., z dnia 15 stycznia 2003 r., IV CKN 1693/00, nie publ., z dnia 9 października 2003 r., I CK 150/02, OSNC 2004, nr 7-8, poz. 132, z dnia 29 października 2003 r., III CK 34/02, OSP 2005, nr 4, poz. 54, z dnia 30 września 2004 r., IV CK 20/04, OSNC 2005, nr 9, poz. 161, z dnia 26 listopada 2004 r., V CK 270/04, nie publ., z dnia 12 stycznia 2005 r., I CK 457/04, nie publ., z dnia 7 października 2005 r., II CK 756/04, "Monitor Prawniczy" 2005, nr 21, s. (...), z dnia 14 września 2006 r., III CSK 102/06, nie publ., z dnia 15 czerwca 2007 r., II CNP 37/07, nie publ., z dnia 13 grudnia 2007 r., I CSK 315/07, nie publ., z dnia 19 czerwca 2008 r., V CSK 31/08, OSNC-ZD 2009, nr A, poz. 16, z dnia 20 maja 2009 r., I CSK 379/08, OSNC 2009, nr 10, poz. 172, z dnia 10 grudnia 2009 r., III CSK 110/09, OSNC 2010, nr 5, poz. 82, postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2000 r., III ZP 27/00, OSNP 2001, nr 10, poz. 331, z dnia 15 kwietnia 2004 r., IV CK 272/03, nie publ.; wyrok SN z dnia 21 listopada 2006 r. II PK 42/06 LEX nr 950622, wyrok SN z dnia 7 grudnia 2000 r., III ZP 27/00, OSNAPiUS 2001, nr 10, poz. 331).

Podzielając ten kierunek wykładni Sąd Apelacyjny w Białymstoku na zasadzie art. 412 § 1 i 2 k.p.c., art. 386 § 1 k.p.c. i 477¹⁴ § 1 k.p.c. uznał za zasadne uwzględnienie skargi o wznowienie i wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 9 sierpnia 2018 r. poprzez uchylenie tegoż i uwzględnienie apelacji od wyroku Sądu Okręgowego w Ostrołęce dnia 20 marca 2018 r. poprzez zmianę zarówno tego wyroku Sądu pierwszej instancji jak i poprzedzającej go decyzji – w sposób uwzględniający nowy stan prawny wywołany wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 marca 2019 r. w sprawie P 20/16.

O kosztach procesu orzeczono na zasadzie art. 98 § 1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 108 §1 k.p.c. i art. 36 z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U.2019.785 j.t.) zasądzając na rzecz odwołującej się uiszczoną przez nią opłatę sądową od apelacji i od skargi o wznowienie.